

තර්ක ශාස්ත්‍රය හා විද්‍යාත්මක ක්‍රමය ඒකක පරීක්ෂණය

ඒකකය - සංවාක‍්‍ය තර්කය

1) මිශ්‍ර විශේෂක සංවාක‍්‍යක් සපුරාන විමට අදාළ රීතිය වන්නේ

1. අස්ති ප්‍රකාර රීතිය
2. නාස්ති ප්‍රකාර රීතිය
3. නාස්ති අසති ප්‍රකාර රීතිය
4. ආබද්ධ කිරීමේ රීතිය
5. සරල කිරීමේ රීතිය

2) සංවාක‍්‍ය කර්කයන්හි සපුරාණතාවය විමසීමේදී ගුණය පිළිබඳ රීතියක් වන්නේ

1. ප්‍රස්තුත තුනක් පමණක් තිබිය යුතුය
2. මධ්‍ය පදය යටත් පිරිසෙන් එක අවයවයක්වත් ව්‍යාජන විය යුතුය
3. දෙවර බැගින් යෙදුණු පද තුනක් පමණක් තිබිය යුතුය
4. අවයවක් ප්‍රතිශේධන නම් හා නම් පමණක් නිගමනයද ප්‍රතිශේධන විය යුතුය
5. අවයවයේදී අව්‍යාජන පද නිගමනයේදී ව්‍යාජන නොවිය යුතුය

3) සංවාක‍්‍ය තුන්වන ප්‍රකාරයට අදාළ සපුරාන උප ප්‍රකාරයක් වන්නේ

1. බ්‍රමන්ටිප්
2. දිමරිප්
3. ෆෙරියෝ
4. දිසමිප්
5. බරෝකෝ

4) අංග ප්‍රස්තුතයක් ලොප් කොට සංක්ෂිප්තව පැවසෙන සංවාකය

1. මිශ්‍ර සංවාකය
2. ලූප්ත සංවාකය
3. අර්ස්ටෝටලියානු සංක්ෂේප මාලා
4. ශුද්ධ සංවාකය
5. ගොක්ලිනියානු සංක්ෂේප මාලා

5) භාරතීය තර්ක ශාස්ත්‍රයේ පංචවිධ අවයව අනුපිළිවෙළින්

1. ප්‍රතිඥා, හේතු, උදාහරණ, උපනය, නිගමනය
2. හේතු, ප්‍රතිඥා, උදාහරණ, උපනය, නිගමනය
3. ප්‍රතිඥා, හේතු, උපනය, උදාහරණ, නිගමනය
4. උදාහරණ, උපනය, ප්‍රතිඥා, හේතු, නිගමනය
5. හේතු, උදාහරණ, ප්‍රතිඥා, උපනය, නිගමනය

6) සියලු ස්වභාවිකව විද්‍යා අනුභූතික විද්‍යා වේ. සමහර ඇගයුම්ශීලී විද්‍යා ස්වභාවික විද්‍යා නොවේ, එම නිසා කිසිම ඇගයුම්ශීලී විද්‍යාවක් අනුභූතික විද්‍යාවක් නොවේ

1. මෙහි චතුෂ්පද ආභාසය ඇත
2. මෙහි අයථා සාධය පද ආභාසය ඇත
3. මෙහි අයථා පක්ෂ පද ආභාසය ඇත
4. මෙහි අයථා පක්ෂ පද මෙන්ම අයථා සාධය පද ආභාසය ඇත
5. මෙම තර්කය සප්‍රමාණය

7) පහත දැක්වෙන සංකේතමය තර්කයට අදාළ නිවැරදි සංවාකය උප ප්‍රකාරය වන්නේ

P E M

S A M

∴ S O P

1. සෝසරෝ
2. ෆෙසපෝ
3. සෙලරොන්ට්
4. කමේනෝස්
5. කමෙස්ට්‍රොස්

8) සංවාකාසක එක් අවයවයක් විශේෂ ප්‍රස්තුතයක් වී නිගමනය සර්වචාලී ප්‍රස්තුතයක් වුවහොත් ඇතිවන ආභාසය වන්නේ

1. අයථා සාධය පද ආභාසය
2. අයථා පක්ෂ පද ආභාසය
3. චතුර්ෂ්‍ර පද ආභාසය
4. බහු පද ආභාසය
5. අව්‍යජ්‍ය මධ්‍ය පද ආභාසය

9) සංවාකාස නර්කයකදී අයථා සාධය පද ආභාසය ඇති නොවීමට නම් එහි නිගමනය

1. සාමාන්‍ය ප්‍රස්තුතයක් විය යුතුය
2. විශේෂ ප්‍රස්තුතයක් විය යුතුය
3. ප්‍රතිජානන ප්‍රස්තුතයක් විය යුතුය
4. විශේෂ ප්‍රතිජානන ප්‍රස්තුතයක් විය යුතුය
5. ප්‍රතිශේධන ප්‍රස්තුතයක් විය යුතුය

10) a) M P E b) P M A c) M P I d) P M A e) M P O
 S M A S M A M S I M S A S M E
 ∴ S P E ∴ S P A ∴ S P I ∴ S P I ∴ S P O

ඉහත සඳහන් ඒවායින් සප්‍රමාන ආකෘති වන්නේ

1. a හා b ය
2. a හා d ය
3. d හා e ය
4. c හා e ය
5. a හා c ය

11) පහත දැක්වෙන සංවාකාසයන්ගේ සප්‍රමාණතාවය/නිෂ්ප්‍රමාණතාවය නිගමනය කරන්න. නිෂ්ප්‍රමාණ වන විට බිඳී ඇති රීතිය/රීති ආභාස සඳහන් කරන්න

1. තරවුන් මෙන් හාවුන් ජලයේ ජීවත් නොවන නිසා හාවුන් තරවුන් නොවේ
2. කිසිම කාන්තාවක් අවලස්සන නැත හැම කාන්තාවක්ම අහිංසකය එම නිසා අහිංසක සමහරු ලස්සනය
3. කිසිම මිනිසෙක් නපුරු නැත මක් නිසාද යත් සියලු මිනිසුන් අහිංසක අතර අහිංසක සියල්ල නපුරු නොමැති බැවිනි
4. සියලුම ක්‍රියාශීලී අය විභාග සමත් වේ. සමහර දක්ෂ සිසුන් ක්‍රියාශීලී අයය, එම නිසා සමහර සිසුන් විභාග සමත් වේ

(ලකුණු 4 x 3)

12) ඒකාධිවාචී වාක්‍යයක් සාධ්‍ය අවයවය ලෙසින් නිශේධිත වාක්‍යයක් පක්ෂ අවයවය ලෙසින් ඇති සංවාක්‍යකින් සප්‍රමාණ නිගමනයක් ලබා ගත නොහැක්කේ මන්දැයි ඇරිස්ටෝටලියානු නිරූපාධික සංවාක්‍යන්හි රීතීන් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න

(ලකුණු 3)

13) එක් එක් පූර්ව සංවාක්‍යක ලොප් වන නිගමනය අපර සංවාක්‍යයේ පක්ෂ අවයවය ලෙස යොදා ගන්නේ කුමන සංක්ෂේප මාලාවක දී ද යන්න දක්වා එයට උදාහරණයක් දෙන්න

(ලකුණු 3)

පිළිතුරු පත්‍රය

- 1) 3
- 2) 4
- 3) 4
- 4) 2
- 5) 1
- 6) 4
- 7) 1
- 8) 2
- 9) 5
- 10) 2

රචනා

11) 1) P M A ආකෘතියට ලකුණු 1
 S M E නිගමනයට ලකුණු 1
 ∴ S P E

තර්කය සපුරායි

2) M P A (සියලුම කාන්තාවන් ලස්සනය)
 M S A ආකෘතියට ලකුණු 1
 ∴ S P I නිගමනයට ලකුණු 1

තර්කය සපුරායි

3) M P O ආකෘතියට ලකුණු 1
 S M A රීතියට ලකුණු 1
 ∴ S P E නිගමනයට හා ආභාසයට ලකුණු 1

තර්කය නිෂ්ප්‍රමාණයි

මාධ්‍ය පදය එක්වරක් හෝ ව්‍යාජන විය යුතුය යන රීතිය බිඳී, අව්‍යාජන මධ්‍ය පද ආභාසය ඇතිවී ඇත

4) තර්කය නිෂ්ප්‍රමාණයි

දෙවර බැගින් යෙදුණු පද තුනක් පමණක් තිබිය යුතු යන රීතිය බිඳී ඇත

චතුෂ් පද ආභාසය

1) ක්‍රියාශීලී 2) විභාග සමත් වන 3) දක්ෂ සිසුන් 4) සිසුන්
 රීතියට 1
 පද හතරට 1
 නිගමනයට හා ආභාසයට 1

12) සාධය අවයවය I I O O
 පක්ෂ අවයවය O E O E

(ලකුණු 1)

I I

O සහ E අවස්ථාවලදී සාධය අවයවයේ සාධය පදය අවයවය වේ, පක්ෂ අවයව නිශේධනය බැවින් නිගමනය නිශේධන වීම සාධය පදය ව්‍යාජනවී වී අයථා සාධය පද ආභාසය ඇතිවේ

(ලකුණු 1)

O,O සහ O,E අවස්ථාවලදී එක් අවයවයක් හෝ ප්‍රතිජානන විය යුතුය යන රීතිය කඩවේ

(ලකුණු 1)

13) ඇරිස්ටෝටලියානු සංක්ෂේප මාලාවේදී

(ලකුණු 1)

- සියලු A B වේ
- සියලු B C වේ
- සියලු C D වේ
- සියලු D E වේ
- ∴ සියලු A E වේ

(ලකුණු 2)